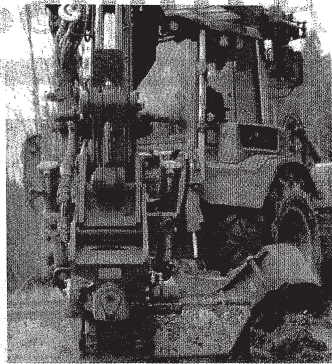

SKOGEN SOM ARBETSPLATS: Att arbeta som linjemontör innebär att arbeta utomhus året runt, oavsett väderlek. Just den här dagen här AT var på besök i Bjärke skogssolen.

LERIGT: Jan-Erik Karlsson har egen grävmaskin och arbetar med att återställa marken efter att ledningar dragits.

Här har jobbet en hög spänningsfaktor

SOLLEBRUNN: När det stormar ute stänger vi in oss i värmen hemma, och skulle strömmen gå kanske vi gnyr lite över vår situation. Samtidigt tar en yrkesgrupp på sig ytterkläderna och går till jobbet för att återställa ordningen.

AT följer i dagens nummer med ett gäng elmontörer ut i Bjärkeskogarna.

BJÄRKE ENERGI

BJÄRKE Energi är en medlemsägt ekonomisk förening som bildades 1947.

FRÅN: Gösta Melby, som till Bjärke i söder är en av 35 mil högspänningsledning och 68 mil lågspänning.

HÄR jobbar 13 personer vad som helst till att återställa ordningen.

att betala ersättning till kunder som råkar ut för elavbrott som varar längre än 12 timmar.

Elasverkan

Men i de värsta drabbade områdena efter en storm så är det inte ovanligt att det saknas tillräckligt med personal. Elnätetsbolagen har därför en överenskomst, en "elasverkan", att hjälpa varandra och låna ut personal. Det var så elmontörerna Mikael Söder och David Fagerberg på Bjärke Energi fick erbjudandet att ta bilen norrvärd och göra vad skulle visa sig vara flera veckors arbete kring jul i Bjärke, mellan Ånge och Östersund.

– Det var helt frivilligt, nu

slapp jag köpa fulltappar, säger David Fagerberg och kollegorna i den trånga byssan skratrar och nickar.

Kommer i frukosten

AT har klampat in i frukosten, en nästan lika helig stund som elvakaffet, konstaterar Mikael Söder som ger sin beskrivning av hur läget var i Jämtland.

– Det var rätt så tufft, man hade haft mycket träd på fall på ledningarna. Det låg kablar med spänning på marken.

– Det tog 10 dagar att få igång högspänningen och ytterligare 10 dagar innan alla hade ström, berättar han.

David och Mikael gillade upp-

levelsen att åka upp och jobba i Jämtland.

– Det var kul, absolut. Vi blev många på hotell i Bräcke, där var montörer från många olika ställen, berättar Mikael Söder.

– Vi var de som hade rest längst, tillägger David Fagerberg.

Kollar spänningen

Första steget för elmontören som ska reparera ledningar är att se till att de är spänningslösa, till sin hjälp har man en spänningslöshetsprovare.

Över telefon har elmontören fått ett arbetsbevis från en driftscentral var efter breven.

– Motagaren får repetera allt som sägs för att det inte ska bli fel, berättar Carl Ewaldsson, arbetsledare på Bjärke Energi.

Säkerheten viktig

Då högspänning innebär 10 000 volt har ordet arbetsplats säkerhet en annan dimension för en elmontör än för kanske de flesta andra yrkeskategorier.

– Men om alla gör det de ska så händer ingenting, säger Roland Ewaldsson, pappa till Carl.

Men visst kan väl även en elmontör känna stress?

– Man har all tid att göra rätt, säger Adnan Handic.

– Samtidigt har det ju kommit en 12-timmarsgräns då ersättning går ut till abonnenten. Men man får se till sin egen säkerhet först, säger Mikael Söder.

Nattjobb ibland

Ett elavbrott innebär att elmontören får ge sig ut i det vädrat som är, ibland mitt i natten. Man har pånålslampor till sin hjälp men att upptäcka ett fallande träd kan vara mycket svårt.

– Plötsligt så brakar det bara till, säger David Fagerberg.

– Vi hade en storm i höstas då en ek hade fallit på en luftledning. Det var mitt i natten och elmontörerna på plats tyckte inte att det kändes bra. Det var så stormigt att det inte var lämpligt att klättra i stolpar, berättar Carl Ewaldsson.

Ledningar grävs ner

I Bjärke pågår nu ett arbete som inte är lika dramatiskt som det i Jämtland. Luftledningar ska grävas ner i marken för att få till

ett mer driftsäkert elnät, samtidigt läggs fiberkablar. Sammanlagt omfattas cirka ett 40-tal fastigheter i området kring Hyttan, dit man kommer om man svänger av väg 190 mot Granvattnet.

Helst problemfritt är arbetet dock inte.

– Här är alla sorters terräng, mycket berg och sten, konstaterar Jan-Erik Karlsson.

Omväxlande och fritt

Han, likt kollegorna, gillar sitt jobb. Omväxlande och fritt är två ord som passar in.

– Visst trivs man på jobbet. So-

len skiter ibland och man får vara med om årstiderna. Man tar sig från punkt A till B, det är väl det som är utmaningen, säger Jan-Erik Karlsson.

– Skriv att det är ett grovjobb i alla väder, tillägger Mikael Söder.

Philip Mauritzson
0377 620 057
philip.mauritzson@bjärke.se

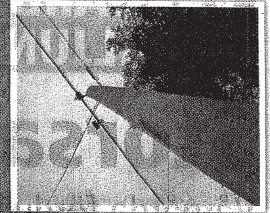
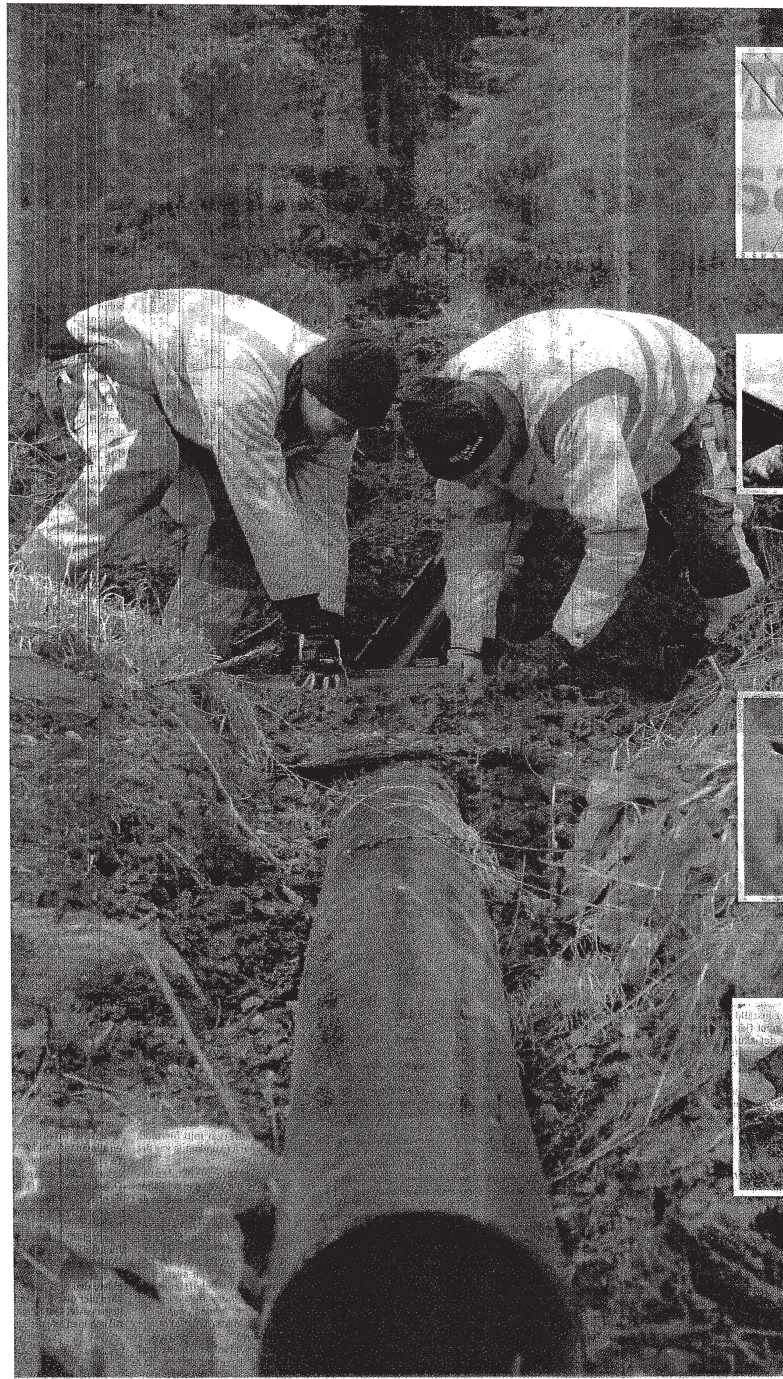
Foto: PHILIP MAURITZSON

GOD STÄMMING. Byssan må vara liten men fyller sin funktion, när bilden tas är det frukosten och gröten är på ingång.

Foto: PHILIP MAURITZSON

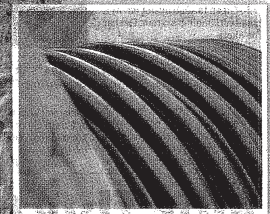
SÅG MED TELESKOPARM. Linjemontörerna är välutrustade, för att till exempel kunna hantera nedfallna grenar på ledningar.

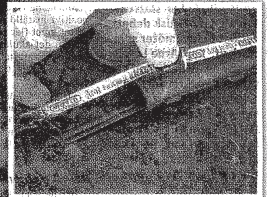
DÄTID. Luftledningar som denna ska bytas ut mot markledningar för att få till ett mer driftsäkert nät.

SÄKERHET. Med en spänningslöshetsprovare kan elmontören föräklara sig om att ledningen inte är strömförande. Apparaten har en indikator som säger när batteriet är svagt.

MÅNGA METER. En lågspänningsledning innebär 400 volt, den spänning som når ditt hus. En högspänningsledning däremot bär 10 000 volt.

INTERNET. Den lilla gröna kabeln bredvid spänningsledningen är ett rör för fiberanslutning.

EN KABEL. David Fagerberg och Mikael Söder var under julen 2013 i Jämtland för att hjälpa till att återställa elnätet efter stormen Ivar. Nu är de tillbaka där de för närvarande arbetar med att byta ut luftledningar mot markledningar.

Foto: PHILIP MAURITZSON